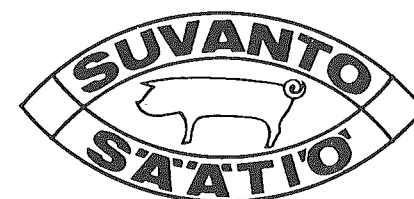

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 6 1985
SYYSKUU

Sakkola-juhla 3-4. 8. Sakkolassa

Viime syksyisen käyntini jälkeen Sakkolassa, tuli ajatuksiini, että Sakkola-juhlien aikana pitäisi olla Sakkolan kirkolla, -raunioilla. Tänä vuonna suunnitelmani onnistui, Jumalan johduksesta.

Lähdimme vaimoni kanssa seura-matkalle kohti Karjalaa, uudella, komealla linja-autolla. Neuvostoliiton tullistakin selvittiin, luottaen Jumalan johdukseen, olihan meillä sinivalkoinen suomalainen kuk-

kalaitekin sinne vietäväksi.

Leningradiin saavuiimme aikataulun mukaisesti. Matka kohti Sakkolaa saattoi alkaa seuraavana päivänä.

Ja kuinka ollakaan: Olin vaimoni Eevan kanssa Sakkolassa juuri silloin kun muut sakkolalaiset viettivät Sakkola-juhlaa Juupajoella. Sinivalkoinen kukkalaite, joka oli vihreistä havuista tehty ja siinä oli sinisiä ja valkoisia kukkia sekä sini-

valkoiset kapeat nauhat, sylissämme ajoimme venäläisellä yksityisautolla Leningradista Sakkolaan.

Lähtiessämme Leningradista aamulla satoi kovasti, mutta kun pääsimme Kiviniemeen niin sade taukosi.

Kirkon raunioille saavuttuamme tuli aurinko mukaan juhlaamme. Tarkoituksena oli laskea kukkasat sankarihaudalle. Sankarihaudan paikalta ei löytynyt sopivaa paikkaa kukkalaitteelle, joten laskimme kukkalaitteen kirkon Suvannon puoleiselle rappuselle ja istuimme sen jälkeen rappusilla niinkuin kirkossa olisimme olleet, auringon voimakkaasti lämmittäessä ulkoisesti ja sisäisesti oli voimakas kirkollinen tunne.

Kirkonmenojen jälkeen, niin kuin tapana on, siirryimme hautausmaalle. Kävelimme kauan hautausmaalla, joka oli kuin mäntymetsä, ja löysimme vain yhden rautaisen hautapaaden, johon oli kirjoitettu Alma Kuparinen.

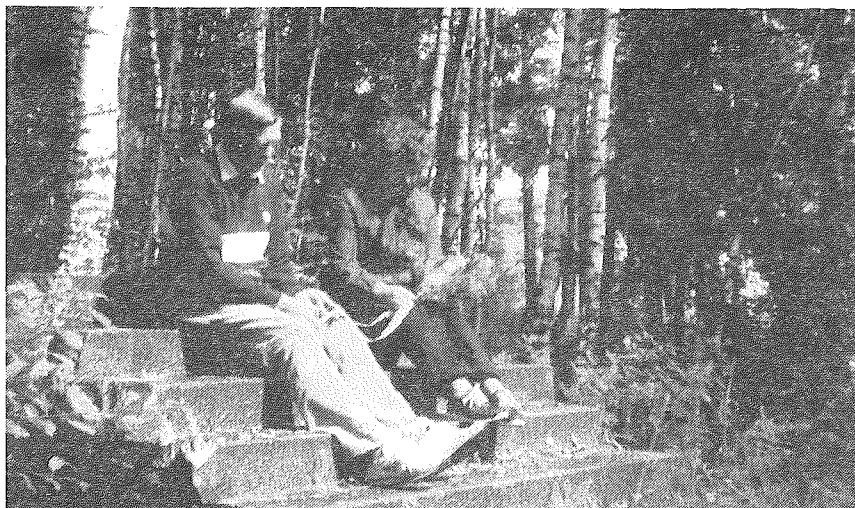
Hautausmaan portin vieressä olevalle korokkeelle, olisiko ollut siunauskappelin perustaa, laskin toisen sinivalkoisen kukkalaitteen kaikkien sakkolalaisten muistoksi ja rakkaat terveiset täältä Kanta-Suomessa olevilta sakkolalaisilta.

Näin olimme valmiit lähtemään pois. Aurinkokin meni pilveen. Matkamme oli onnistunut. Poikkesimme koti-Vilakkalassa ja sitten paluumatka Leningradiin alkoi.

Vaimoni Eeva Viskari, joka on varsinaissuomalaista ja pohjalaista sukua, näki Kannaksen kauneuden laajoine, komeine peltoaukeineen, valkeine koivuineen todella kummallisen arvoiseksi. Sakkola-juhlat v. 1985 ovat päättyneet Sakkolassa.

Orivedellä 10 elokuuta 1985

Samppa Viskari

Sakkola-juhla 3—4. 8. Sakkolassa.

Sakkola-juhlan Iltakirkko 3. 8. Juupajoen kirkossa.

Juhla alkoi iltakirkolla klo 18. Aluksi Juupajoen kirkkoherra Timo Kähkönen, joka itsekin on karjalaista syntyperää, esitteli kirkkoa. Ohjelma:

O. Merikanto Rukous (Ave Maria) Satu Iivonen, sopraano.
C. Franck Panis angelius Taru ja Satu Iivonen, sopraano
Marko Kaskelin, viulu

F. Veracini Largo Marko Kaskelin, viulu
O. Merikanto Oi muistatko vielä sen virren... Taru Iivonen, sopraano
Marko Kaskelin

Puhe rovasti Jalmari Aarnio. Puheen teemana oli Uuno Kailaan runo Suomalainen rukous.

Alttaripalvelus kirkkoherra Timo Kähkönen
Urut dir.cant. Raimo Soikka

Tilaisuus oli harrastunnelmainen ja onnistunut. Erikoisesti nuo musiikkiesitykset tuntuivat kirkkoväkeä miellyttävän. Väkeä arviolta n. 200 henkeä.

Sankaripatsaalla

Hyvä juhlayleisö.

Valtiollinen ja taloudellinen itsenäisyytemme on vaatinut ja vaatii kansaltamme työtä ja taistelua — sekä rauhan, että tarvittaessa myös sodan sankaruutta. Työn ja sodan-kin sankaruutta ovat tarvinneet myös ne menneet sukupolvet ja esisämme joista meitä muistuttaa Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkki tuolla kauempana kirkkomaalla.

Sodan sankaruutta kansaltamme vaadittiin silloin, kun kohtalostamme ja olemassaolostamme kampailltiin. Osoituksena tästä sankaruudesta ovat ne kaikki sankarivainajat, joiden muistoa nyt olemme tulleet kunnioittamaan.

Pystymmekö me jälkeen jääneet, ja erikoisesti me, noiden vaikeiden aikojen jälkeen syntynyt sukupolvi myös rauhan sankaruuteen: asettamaan yhteisen edun oman edun edelle silloin, kun maamme taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehittäminen sekä tulevien sukupolvien terveen elämän turvaaminen sitä vaatii. Me olemme kyllä pystyneet työllämme luomaan maastamme hyvinvointiyhteiskunnan, jossa jokaisella kansalaisella on suhteellisen turvattu elämä ja toimeentulo. Kui-

tenkin kaiken kiireen ja elintasokilvan pyörteissä on helposti unohtunut sen uhrin merkitys ja arvo, jonka sankarivainajat joutuvat antamaan, jotta maamme vapaus ja itsenäisyys säilyi, ja me nykypolvi olemme saaneet mahdollisuuden kehittää siitä nykyisellä tasolla olevan hyvinvointivaltion.

Historia, niin kirjoitettu kuin sukupolvelta toiselle kerrottu, antaa meille parhaimman kuvan menneestä. Tässä teille nuo vaikeat ajat itse eläneillä on tehtävä, joka ei saisi unohtua, jotta sukupolvien välinen ketju ei pääsisi katkeamaan vaan oikea tieto sukupolvelta toiselle kerrottuna säilyisi. Näin sankarivainajiemme merkitys kansamme kohtaloissa ei pääsisi unohtumaan eikä vääristymään.

Erikoisesti meidän nuoremman polven keskuuteen ja tietoisuuteen on levinnyt ja joskus tietoisestikin levitetty vähättelevää ja vääristynyttä tietoa sen uhrin merkityksestä ja jopa tarpeellisuudestakin minkä sankarivainajat ovat hyväksenne antaneet. Totuushan lienee kuitenkin, että meidän velkamme sankarivainajille on suuri, niin suuri, että pystymmekö sitä koskaan maksamaan.

Siksi meidän tulisi heitä edes joskus muistaa ja heidän muistonsa velvoittamana elää ja toimia aina tämän kalliisti lunastetun isänmaan ja kansamme parhaaksi.

En voi olla lainaamatta tähän loppuksi kahden sodan veteraanin ja vaikeasti vammautuneen sotainvalidin professori Alpo Reinikaisen ajatuksia suhteestamme sankarivainajiin ja heidän merkityksestään meille.

Näin Alpo Reinikainen:

”Emme me käy sankarihaudoilla pelkästään vainajia kunnioittamassa ja menneitä muistelemassa. Eivät kaatuneet palvomista kaipaa. Heille riittää se, että me jatkamme heidän työtään tämän maan ja kansan parhaaksi, jotta heidän uhrinsa ei olisi mennyt eikä jatkuvasti menisi hukkaan. Me käymme sankarihaudoilla nimenomaan oman itsemme sekä nykyajan ja tulevaisuuden vuoksi. Me haemme ja saamme sankarivainajilta uskoa ja voimaa itseämme varten, jotta jaksaisimme elää ja toimia yhteiskuntamme ja koko ihmiskunnan hyväksi, rauhan hyväksi. Tätä voimaa meille antavat jatkuvasti ne jotka ovat kaikkensa meidän hyväksemme jo kerran antaneet. Tässä on sankarivainajien merkitys ja ikuinen tehtävä. He jatkavat työtään meissä ja meidän jälkeemme tulevissa. Tämän vuoksi sankarivainajat ovat kuolemattomat.”

Aulis Loponen

Φ

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI

Lempäälän-Viialan

Osuuspankki

Φ

Tervehdyssanat Sakkola-juhlan Muistojen illassa

Hyvät juhluvieraat!

Toivotan teidät tervetulleeksi Sakkola-juhlien Muistojen iltaan, jota vietetään täällä Juupajoella nyt toista kertaa.

Suomihan on kaikenlaisten kesä-tapahtumien luvattu maa. Erilaisia karnevaaleja ja festivaaleja tuntuu riittävän jokseenkin joka niemeen, notkoon ja saaremaan ja vähän sille välillekin. Tässä juhlien ja tapahtumien paljoudessa on todella mukava nähdä, että Sakkola-juhlat ovat pitäneet pintansa. Niille riittää tulijoita vuodesta toiseen.

Nuorta väkeä näillä juhlilla näkee kuitenkin yleensä varsin vähän, vaikka Sakkola-juhlilla on paljon annettavaa myös meille nuorille. Me, jotka emme ole koskaan päässeet käymään Sakkolassa, saamme täällä käsityksen siitä, millaista elämä oli ennen Karjalassa ja millaisesta maaperästä ne paljon puhutut juuret oikein löytyvät. Täällä kun on korva riittävän tarkkana, niin kuuluu monta mielenkiintoista mehevästi kerrottua tarinaa. Tällaiset tilaisuudet välittävät eteenpäin tietoa ja perinnettä, joka on säilyttämisen arvoista. Siksi olisikin tärkeää, että myös nuoret huomaisivat näiden juhlien merkityksen.

Vanhempiemme ja isovanhempiemme kotiseutuaan kohtaan tuntema rakkaus opettaa meitä arvostamaan ja kunnioittamaan myös omaa kotiseutuaamme, sitä ympäristöä, jossa me olemme syntyneet ja kasvanee. Tämä on tärkeää nykypäivän kaupungistuneessa maailmassa, jossa monet aivan kirjaimellisesti eivät tunne olevansa mistään kotoisin. Nykyään puhutaan paljon ihmisten lokeroitumisesta. Sanotaan, että ihmiset eivät tunne edes lähimpiä naapureitaan eivätkä väli-

tä toisistaan. Tämä väittämä ei ainakaan taida päteä sakkolalaisten kohdalla. Kyllä se, että saavutaan pitkienkin matkojen takaa tapamaan kymmenien vuosien takaisia naapureita ja muita tuttavien osoittaa, että ainakin sakkolalaiset edelleen välittävät toisistaan. Ja se on todella mieltä lämmittävä havainto.

Mutta Sakkola-juhlien ja etenkin tämän Muistojen illan päätarkoitus ei suinkaan ole pitkien puheitten kuunteleminen vaan kuulumisten vaihtaminen ja muisteleminen. Jotta tätä kaikkea tärkeintä ohjelmanumeroa ei jouduttaisi liian kauan odottamaan, toivotan teidät vielä kerran tervetulleeksi ja toivon, että tästä muodostuu kaikille oikein oikea Muistojen ilta.

Haastakaa ja viihtykää!

Marjut Lopenen

Muistojen ilta seuratalo Suomelassa

Ilta alkoi Markku Nallin yhtyeen musiikkiesityksillä, kappaleet olivat: Jo Karjalan kunnailla ja Valssi menneiltä ajoilta. Markku Nalli on sakkolalaista syntyperää, vanhemmat Vilakkalasta. Metsätieteiden ylioppilas Marjut Lopenen puhe on edellä kokonaan.

Seuraavaksi esiintyi Juupajoen viihdekuoro johtajanaan opettaja Tapio Ojala. He esittivät kappaleet: Lauantai-ilta ja Nuoruusmuistoja.

Tämän jälkeen soittelivat Juupajoen Pelimannit, joihin kuuluivat Tuomas Valkeajoki viulu, Tapio Ojala mahdoliini, Jari Niemelä hanuri ja Paavo Harola harmooni.

Illan erikoisin ohjelmanumero: Kihlapari Ari Kivioja ja Marjut Lopenen ovat opiskeluaikanaan harrastaneet kilpatanssia ja esittivät

näytteen harrastuksestaan. He tanssivat kolme vakiotanssia, ja sitten puvun vaihdon jälkeen kolme "lataria". Esitys tuntui suosionosoituksista päätellen menneen yleisöön.

Liikuntaesitykset jatkuivat kun yksitoistavuotiaat Turun Riennon voimistelijatytöt Hanna Lopenen ja Minna Salonen esittivät suunnitteleman "Hannan ja Minnan iltajumpan".

Nyt oli vuorossa jo edellisistä Sakkola-juhlista tuttu Juupajoen musiikin monitoimimies ja pitäjaseuran puheenjohtaja Tuomas Valkeajärvi, esittäen tekemänsä vaikuttavan, erään Juupajoen syrjäseudulla asuneen suvun vaiheista kertovan Valkeajärven laulun. Toisena kappaleena Tuomaalla oli se vanha tuttu Muistojen ralli, jolla tuntui vieläkin olevan suuri suosio.

Juupajoen viihdekuoro esiintyi toistamiseen, nyt oli vuorossa Säkijärven polkka ja yleisön kanssa yhdessä laulettu Heili Karjalasta.

Vapaan sanan aikana Olli Nalli Vilakkalasta esitti huumoria ja vähän musiikkiakin. Eila Aro arvuutti vihjeiden perusteella erään tunnetun v. 1870 syntyneen sakkolalaisen henkilöllisyyttä, joka sitten paljastui Haparaisista olevaksi Juho Meskiseksi, "Sussun Jussiksi" kansanomaiselta nimeltään. Hän oli aikansa monitoimimies, viisuntekijä ja ikiliikkujan keksijä.

Martti Salmela kertoi ensimmäisestä sodan jälkeisestä matkasta Sakkolaan vuonna 1956.

Illan ohjelma päättyi tähän ja alkoi yhteinen karkelo Markku Nallin yhtyeen tahdissa. Väkeä oli noin 300 henkeä ja illan juontajana toimi Olavi Lopenen.

Tervehdyspuhe Sakkola-juhlassa 4. 8. 1985 Juupajoella

Arvoisat kutsuvieraat ja juhlaväki.

Hyvät sakkolalaiset.

Elokuun ensimmäisenä sunnuntaina, vuosikymmenet sitten, oli tapana Sakkolassa viettää kihupyhää. Käsitykseni mukaan silloin erikoisesti nuoret lähti kohtaamaan toisia nuoria. Kohtaamispaikkana oli Kirkonkylä. — Siellä saattoi muun ohjelman lisäksi kohdata myös tulevan elämäkumppaninsakin.

Nykyisen käytännön mukaan voisimme kutsua vastaavaa tilaisuutta mm. Kirkastusjuhlaaksi, festivaaliksi tahi kotiseutupäiväksi.

Tätä vuosikymmenien perinnettä vaalitaan edelleen. Erilaisuus on siinä, että nyt vietetään vain muistojen Sakkolan kihupyhää, Sakkola-juhlaa. — Kertaamme kaiken menneen ajatuksissamme. Myös nuoret pääsevät mukaan vanhempiensa tahi isovanhempiensa kertomusten kautta. Jos vain he tuntevat mielenkiintoa, haluavat arvostaa ja kuunnella sekä kunnioittaa. — Näin saamme jokainen kosketuksen kaikkeen siihen menneeseen. Siihen joka meille on ollut läheistä ja mieltä lämmittävää. Sitä me tarvitsemme edelleen henkiseen hyvinvointiimme.

Viime vuosina olemme voineet todeta kuinka keväisin ja kesäisin täyttyvät maantiemme ja paljolti myös autioitunut maaseutu vapaaehtoisista siirtolaisuuteen siirtyneistä suomalaisista. Koska verenperintö ja kansallinen sukuvaisto pakottavat heidät ainakin keväisin ja näin kesäisin palaamaan entiselle kotiseudulleen ja jättämään hetkeksi uuden isänmaansa.

Samanlainen kotiseudun ja synnyinseudun, alkuperäisen isänmaan

omistamisen vietti on niin voimakas, että se on saanut jopa kansakunnatkin sotien ja kaaoksen piiriin.

Oman heimomme kohdalla ei eniten kotiseudulla käyntiin ole mahdollisuutta, joidenkin kohdalla käynti on onnistunut hyvällä onnella, useimmin kuitenkin huonolla menestyksellä, josta on omakohdasta kokemustani.

Hyvät juhluvieraat.

On kulunut vuosi edellisestä Sakkola-juhlasta. Juhlan järjestelyvastuu oli silloin Sakkola-seuralla Helsingissä. — Kiitoksemme vielä, näin vuoden takaa hyvästä juhlasta.

Näiden juhlapäivien järjestelyistä vastaa Juupajoen Karjala-seura. Karjala-seuran johtokuntaa on täydennetty juhlatuomikunnan jäsenillä. Sakkola-juhlaa vietetään nyt toista kertaa täällä Juupajoella. Edellisestä tulee jo kuluneeksi kahdeksan vuotta. Tämä juhla on 38 Sakkola-juhla.

Olemme näiden juhlien järjestelytehtävät ottaneet vastaan suurta mielihyvää tuntien, kaikesta työmäärästä huolimatta. Olemme aikaisempaan kokemukseemme luottaen olleet tietoisia nykyisen kotikuntamme asukkaiden avunannosta tarvittaessa ja suhtautuminen on ollut myös tätä juhlaa valmistellessamme suuremmosta, sekä ravintolan, että järjestelytehtävissä olevien henkilöiden kanssa. Samoin on yhteistoiminta ollut kiitettävän hyvä ohjelmansuorittajien ja ryhmätyöskentelyn johtajien kanssa. Olette antaneet vapaa-ajastanne ja kesälomastanne huomattavan osan näiden juhlien onnistumisen hyväksi. Olette esimerkillänne olleet meitä kannustamassa. — Tästä kaikesta teille

nöyrä kiitos Juupajoen Karjala-seuran ja juhlatuomikunnan puolesta.

Kiitos Suvanto-säätiön hallitukselle ja valtuuskunnalle meille osoitetusta luottamuksesta. Kiitoksemme myös Juupajoen kunnalle ja seurakunnalle, sekä Korkeakosken ja Kopsamon koulujen johtokunnille myönteisyydestä juhlatilojen järjestelyjen osalta.

Kiitoksemme taiteenharrastajille osanotosta. Olette näin juhlistaneet juhlapäivien kokonaisuutta.

Kiitoksemme myös lehdistölle ja toimittajille. Olemme saaneet riittävästi tilaa tiedotuksille.

Ennen kaikkea kiitoksemme Teille Hyvät Ystävät, kun tulitte!

Toivon mukaan olette eilen ja tänään saaneet tavata naapureitanne ja ystäviä, sekä saaneet tuntea yhteen tulon riemua.

— — —

Kaiken tämän ilon ja riemun keskellä sallittakoon minun johdattaa hetkeksi ajatuksenne toiseen asiaan ja esittää tähän tilaisuuteen mahdollisesti täysin sopimattoman kysymyksen: Eikö nyt olisi parempi ja asiallisempi kokoontua yleistä kantavuutta ja yleisinhimillisyyttä edustavien teemojen merkeissä? Joihin liittyy Rauhankysymys, kansojen solidaarisuus, työllisyys näkyvät, tasa-arvo-kysymys, luonnon-suojelu tai energian vaihtoehdot...? Näin yksinkertaista ja suoraviivaista asioihin suhtautuminen ei kuitenkaan onneksi ole.

Nuo yleismaalliseksi luokiteltavat tehtävät ja tavoitteet eivät yksin innoita ja kannusta toimintaan samassa määrin kuin meille läheiset ja meitä koskevut asiat.

Työruutiin vastapainoksi ja miehen vireyttä kohentavia lähteitä sekä omaan tunteeseemme vetoavia kokemuksia. Näistä ammennamme elinvoimaa. Näistä saamme myös tukea ja uskoa joka päiväiseen työhön ja askareihin.

Sukututkimus tai heimoyhteys, kosketus ystäviin ja läheisiin ovat myös niitä piristysannoksia joilla vaalimme ja vahvistamme omia juuriamme ja henkistä pääomaamme.

Piristysannosten testauspaikaksi voimme kutsua myös näitä Sakkola-juhlan päiviä täällä Juupajoella. Voimme yhdessä testata "ruiskeen" aitoutta ja sen vaikutusta henkiseen hyvinvointiimme. — Meidän onneksemme on veren tankkaus tahi uusiminen lailla kielletty, muuhun kuin sairauteen...

On tunnettua, että erikoisesti nuorena eletyn ja koetun kotipaikan merkitys fyysisestä etäisyydestä riippumatta on jokaisella voimakas. — On oletettavissa, että tässäkin tilaisuudessa hyvin usein sakkolalaiset, varsinkin ikääntyneemmät, usein palaavat mielessään omille kotikonnuilleen...

Sakkola on ikuisesti mielessämme. — Me jotka olemme siellä syn-

tyneet ja lapsuuden herkimmän ajan eläneet, emme voi koskaan unohtaa Suvannon kauniita ja vehmaita rantamaisemia. Ne maisemat ovat piirtyneet lähtemättömästi siluumme ja siellä kenties kokemamme vaikeudetkin seestyneet.

Vanhempien kotiseutu on seuraaville sukupolville "lenkki" juurista, joita me jokainen tarvitsemme.

Oma tai vanhempiemme kotiseutu kytkee meidät karjalaiseen heimoon ja samalla tätä tietä laajenee yhteytemme suomalaisiksi kansallistunteeksi ja isänmaan rakkaudeksi. — Näin myös heimomme menneisyyden ja verenperinnön tietä juuremme ovat syvällä isänmaassamme — johon nykyisilläänkin asuinpaikoillamme olemme niin monin tavoin kytkeytyneet.

Ei ole sattuma, että karjalaiset kokoontuvat vuosittain kesäjuhliinsa sankoin joukoin ystäviensä kera. — Kuulemme silloin jälleen ympärillämme solisevaa kieltä. Tapaamme naapureitamme, tuttaviamme ja heidän nuorisoaan.

Tunnumme olevamme yhteistä perhettä. "Kun saa siun kanssais toas hoastoa..."

"Kuuleha sie! Mie kerro mite myö selvittii sillo, ko myö lähettiin... ni siin evakkokärri mis

myö tultii tän nykyisel asuinpaikal — ol kiireest haalittui nyyttilöi lisäks myö karjalainen viikkaus, huumorin taju ja vankka usko tulevaisuuteen..."

Tästä kaikesta on kulunut yli neljäkymmentä vuotta... Kun muistelemme noita menneitä vuosikymmeniä, voimme todeta lyhyesti: Ensi vuosikymmeniin sisältyi paljon tuskaa, paljon työtä ja paljon kyyneleitä...

Tänään olkoot kyynelemme ilon kyyneleitä, jälleen näkemisen ilosta. Kun taas saamme olla yhdessä ystävien kera. Vapaan maan tasarvoisina kansalaisina.

Soikoon sydämissämme ja laulissamme aina ylistys, niin kauan kuin matkamme kestää. Vaikka kotiseutu on pyyhitty kartalta pois, niin kukapa meiltä onnen ajan muistoja voisi estää.

Näillä ajatuksilla pyydän toivottaa Juupajoen Karjala-seuran ja juhlatoimikunnan puolesta Teidät juhlavieraamme sydämellisesti tervetulleeksi tähän 38:n Sakkola-juhlaan!

Toivon Teidän viihtyvän ja virkistyvän.

Tervetuloa!

Pentti Pärssinen

KL:n puheenjohtaja Johannes Virolainen

Juhlapuhe Sakkola-juhlassa Juupajoella

Arvoisat juhlavieraat.
Hyvät karjalaiset.

Vietämme täällä Pohjois-Hämeessä Sakkola-juhlia, juhlaohjelman mukaan ne ovat järjestyksessä

jo kolmannetkymmenen kahdeksantiet.

Juhlien järjestysnumero osoittaa, että näillä pitäjän- ja heimojuhlilla on pitkät perinteet.

Minulla on suuri ilo ja kunnia tuoda tähän juhlaan ja teille, hyvät juhlan osanottajat, Karjalan Liiton kunnioittava tervehdys. Keskusjärjestömme puheenjohtajana kiitän

Karjalan Liiton puheenjohtaja Johannes Virolainen pitämässä yhtä monista karjalaisaiheisista puheistaan.

teitä kaikkia entiset sakkolalaiset ja samalla tämän juhlan järjestäjää Juupajoen Karjala-Seuraa tuloksellisesta työstä heimomme hyväksi. Toivotamme tälle työlle jatkuvaa menestystä ja toivon, että uudet ja uudet karjalaispolvet tekisivät arvokasta työtä karjalaisten perinteiden vaalimiseksi.

Me olemme viime vuoden ja viime kuukausien aikana eläneet ikävien muistojen aikoja siirtokarjalaisten elämässä. Maaliskuussa oli kulunut 45 vuotta Moskovan ensimmäisestä rauhasta ja kotimaakuntamme Karjalan ensimmäisestä luovutuksesta. Lähtö oli raskas ja lohduton. Mutta silloin oli monella sydämen pohjalla toive siitä, että vielä kerran päästään kotiin takaisin. Ei kulunutkaan kuin vajaat puolitoista vuotta, kun luovutettu Karjala valloitettiin Suomelle ja karjalaiset mielet täynnä intoa ja uskoa palasivat koteihinsa. Välittömästi alkoi ennennäkemättömän nopea jälleenrakennustyö, jonka tuloksena kautta Karjalan aina

Kannaksen rintamalinjojen läheisyyteen saakka kohosi tuhansia ja taas tuhansia uusia asuntoja, kotieläinrakennuksia ja muita tuotantoa varten tarvittavia rakennuksia. Samalla rakennettiin uusia kouluja ja muita julkisia rakennuksia, kun nostettiin teitä ja otettiin peltoja takaisin viljelykselle.

Sodan tiet kääntyivät kuitenkin uudestaan meitä vastaan ja kesällä 1944 raju räjämyrsky puhalsi yli Kannaksen. Se vei muutamassa päivässä Kannaksen väestön lähes sekasortoisessa tilassa uudestaan evakkotielle, ainoana pyrkimyksenä päästä pois verisen sodan jaloista kohti länttä ja kohti tuntematonta tulevaisuutta. Ne olivat kovia aikoja, täynnä suruja ja masennusta. Koko isänmaan vapaus oli taas kerran aivan veitsen terällä.

Kun kotiseutu nyt toisen kerran menetettiin lyhyen ajan kuluessa, katosi samalla mielistä toivo, miehen kohosi tietoisuus: nyt lähdimme varmaan viimeisen kerran. Viimeisestäkin lähdöstä kesällä ja syk-

syllä 1944 oli kulunut jo neljä vuosikymmentä. — Miten suuri, suorastaan valtaisa on ero tällä päivällä ja vuoden 1944 synkillä ajoilla.

Omalla työllään on Karjalan heimorakentanut itselleen uudestaan itsenäisen ja joka suhteessa tasarvoisen aseman Suomen muiden täysivaltaisten kansalaisten rinnalle. Vaikeat evakkoajat, murheen, toivottomuuden, pelon ja masennuksen ajat ovat kaukana takana päin. Me kokoonnumme yhä omiin juhliimme ja tunnumme syvää kiittolisuutta siitä, että asiat ovat menneet hyvin. Ylivoimaiset vaikeudet on voitettu, meillä on omat kodit, rakennamme edelleen toisten suomalaisten kanssa vapaata isänmaatamme, tätä meille kaikille rakasta Suomea.

Muutama päivä sitten pidettiin Helsingissä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin v. 1975 alikirjoitetun päätösasiakirjan kymmenvuotisjuhlaistunto. Siinä korostettiin taas kerran, että kaikki Euroopan kansojen väliset kiistat ratkaistaan vain rauhanomaisin keinoin, toisen maailmansodan jälkeen muodostuneita rajoja kunnioitetaan, jokainen kansa saa ratkaista itse vapaasti omat asiansa eikä ulkopuolelta siihen mitenkään puututa.

Me siirtokarjalaiset olemme myös omalta osaltamme kunnioittaneet toisen maailmansodan jälkeen tehtyjä valtioiden välisiä sopimuksia. Emme ole missään vaiheessa lähteneet kotoa hautomaan, olemme tukeneet Suomen virallista ulkopoliittikkaa emmekä ole tuottaneet Suomen valtiojohtolle milloinkaan huolia tai vaikeuksia. Me olemme olleet realisteja, olemme tunnustaneet tosiasiat ja käyttäytyneet sen mukaisesti.

Samanlaista realismia ei kaikkialla ole osoitettu. Lähi-idässä suoritettiin suuria väestönsiirtoja myös 1940-luvulla. Siellä ei tähän mennessä ole päästy edes jälleenraken-

nustyön alkuun. Viha, katkeruus ja kaunaisuus täyttävät ihmisten mielet, puolin ja toisin ollaan taipumattomia, verinen sota jatkuu — eikä sen päättymisestä ole tietoaakaan.

Meillä karjalaisilla olisi ollut yhtä hyvä syy heittäytyä vihan ja katkeruuden valtaan, sillä menetyksemme olivat yhtä suuret kuin kaikkien niiden, jotka toisessa maailmansodassa menettivät kotinsa ja kotiseutunsa.

Olkamme kiitollisia siitä, että me valitsimme sodan jälkeen tosiasioiden pohjalla kulkevan tien. Valitsimme Suomen, valitsimme vapauden ja yhteenkuuluvuuden Suomen kansaan. Tätä valintaamme emme ole vähääkään katuneet.

Tässä omassa heimojuhlassamme kiitollisuutemme kohdistuu ennen muuta niihin tuhansiin ja taas tuhansiin karjalaisiin naisiin ja miehiin, jotka ahkeralla työllä, sitkeydellä ja taitavuudella ovat rakentaneet heimomme tulevaisuutta.

Emme myöskään unohda sitä, että valtiovalta on meitä ymmärtänyt ja tukenut erityisesti jälleenrakennuskauden vaikeuksissa. Eduskunta sääti sodan jälkeen nopeasti sellaiset lait, jotka takasivat karjalaiselle väestölle mahdollisuudet sijoitua uudestaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Tärkeimpiä näistä laeista olivat maanhankintalaki ja korvauslaki. — Olemme samalla kiitollisia uusille naapureille, jotka yleensä ottivat meidät hyvin vastaan, ymmärsivät meitä — vaikka tapamme olivat erilaisia, söimme erilaisia ruokia ja puhuimme murretta, jonka ymmärtäminen saattoi joskus tuottaa vaikeuksia.

On selvää, että yli 400.000 henkeä käsittävän karjalaisen siirtoväen sijoittaminen ja sopeutuminen aivan uusiin oloihin tuotti monia ongelmia, hankauksia ja joskus vaikeita yhteentörmäyksiä. Niin uusien tulokkaiden kuin vastaanottajien joukossa oli hyviä ja vähemmän hyviä, sopeutuvia ja itsekkäi-

tä, vaatimattomia ja vähään tyytyviä, mutta myös isottelevia ja miinhinkään tyytyviä, jatkuvasti tyytymättömiä ihmisiä.

No totta kai me karjalaiset pidimme itseämme parempina kuin näitä jäykkiä hämäläisiä, mutta yleisesti ottaen kaikki meni hyvin. Varsinkin kun nuoret alkoivat ylittää heimorajoja, karjalaiset pojat löytää herttaisia hämäläisiä tyttöjä ja karjalaiset sirkeäsilmäiset neitokset valloittaa Hämeen uljaita urhoja. Veri on aina vettä sakeampaa, sen on karjalaisen siirtoväen asettuminen taas kerran osoittanut.

Uutta väriä kansamme elämään ovat karjalaiset tuoneet, herkkyyttä, hengen liikkuvuutta, toivottavasti ihmissuhteitten lämpenemistä, vilkkaampaa ihmisten välistä kanssakäymistä.

Tässäkin perinnejuhlassa meillä on kaikki syy olla iloisia näistä saavutuksista.

Samalla muistamme ja tunnustamme, että karjalaisen väestön omilla järjestöillä niin paikallisilla järjestöillä, joita ovat pitäjäseurat ja Karjala-seurat sekä oma keskusjärjestömme Karjalan Liitto on ollut merkittävä ansio saavutuksiin. Karjalaiset onnistuivat heti talvisodan jälkeen kokoamaan voimansa yli puolue-, uskonto- ja muiden rajojen yhteen keskusjärjestöön. Siitä muodostui suuri voimatekijä, jonka osuus erityisesti jälleenrakennuskauden vaikeina vuosina oli monta kertaa suorastaan ratkaisevaa laatua. Tämä yhteistyö jatkuu yhä. Mitkään hajoittavat tekijät eivät ole päässeet karjalaista yhteistyötä heikentämään. Mutta työn päätavoite ei tänään voi enää olla heimomme taloudellisten oikeuksien puolustaminen, vaan rikkaan karjalaisen kulttuuripääoman pelastaminen, vaaliminen ja kehittäminen sekä karjalaisten ja karjalaisuuden parhaiden perinteiden siirtäminen nousevalle nuorisolle. Ihmiset, erityisesti nuoret, tahtovat kaikkialla

maailmassa palata takaisin juurilleen. Nuori ihminen kysyy: mistä olen tullut, mikä on se henkinen pohja, miltä kasvuni lähtee, mitä on tehty siinä maakunnassa, jota ei enää tänään ole, mutta mistä myös minun juureni ovat saaneet ja saavat yhä henkistä ravintoa?

Me Karjalassa syntyneet ja useat jo siellä elämäntyönsä aloittaneet väistymme aikanamme. Karjalaisuuden elinvoima riippuu siitä, tuntee nouseva karjalaisnuoriso kiinnostusta juuriinsa. Liiton yhteydessä toimii nuorisoliitto, jossa on yli 6000 jäsentä ja jonka toiminta on jatkuvasti aktivoitunut. Lisäksi meillä on varhaisnuorisotoimintaa, tämän järjestön jäsenet ovat ”vunukoita” — sana merkitsee oikeastaan ”lapsenlapsia”, me käytämme sitä merkityksessä ”pienet lapset”. He olivat mukana kesäkuun puolivälissä pidetyssä suuressa Kalevala-juhlassa Helsingin Olympiastadionilla ja kerta kaikkiaan valloittivat yleisön.

Näyttää siltä, että karjalainen nuoriso haluaa jatkaa työtämme ja karjalaisuus näin ollen jatkuu ja säilyy.

Karjalainen kulttuurityö on kautta maan selvästi nousussa. Suuret kalevalaiset kulttuurijuhlat sen osoittivat koko kansalle: suuri kalevalainen kulkue läpi kesäisen Helsingin, juhla stadionilla, kalevalainen näytelmä, jota parhaillaan esitetään Nurmeksen Bomballa. — Seurojen vilkastunut toiminta, urheilu, naisten työ karjalaisten ruokaperinteiden ja käsityöperinteiden vaalimiseksi ja kehittämiseksi. Tässä vain eräitä niistä tärkeistä tehtävistä ja työmuodoista, joita Karjalan Liiton piirissä hoidetaan ja kehitetään. — Erityisesti on vielä mainittava Liiton hengellisen toimikunnan työ. Toimikunnan puheenjohtajana on Kuopion piispa Matti Sihvonen ja ortodoksinen Oulun piispa Leo on varapuheenjohtajana. Yhteistyö on luottamuksellista ja tu-

Sakkola-juhla

Pitäjäjuhlamme alkoi sunnuntai-
na 4 päivänä elokuuta Juupajoen
kirkossa. Juhlajumalanpalvelukses-
sa saarnasi rovasti Ilmari Musto-
nen. Juupajoen kirkkokuoro lauloi,
johtajana dir.can. Raimo Soikka.

Kunnianosoitus ja seppelten las-
ku sankaripatsaalle ja Karjalaan
jääneiden muistomerkillä. Tilaisuus-
dessa puhui Aulis Loponen, jonka
puhe on kokonaisuudessaan tässä

loksellista. Minkäänlaisia kiistoja ei
eri uskontokuntiin kuuluvien välillä
ole syntynyt.

Hyvät karjalaiset.

Ei työ karjalaisuuden puolesta ja
karjalaisten perinteiden säilyttämi-
seksi ole päämäärä sinänsä, se on
vain eräs tärkeä keino kehittää ja ri-
kastuttaa suomalaiskansallista kult-
tuuria. Pienen kansan menestymi-
sen tärkein edellytys on sen korkea
henkinen ja koulutuksellinen taso.
Vain korkean kulttuuritason omaa-
va Suomen kansa voi menestykselli-
sesti kilpailla maapallon toisten
kansojen kanssa. Me olemme tähän
saakka tässä kilpailussa menesty-
neet. Mitä elävämpi, monipuoli-
sempi ja kehityskykyisempi suoma-
lais-kansallinen kulttuurimme on,
sitä paremmat edellytykset meillä
on kansana menestyä.

Me karjalaiset jatkamme omia
perinteitä vaaliessamme ja kehit-
täessämme arvokasta työtä Suomen
hyväksi, oman isänmaan puolesta.

Nämä Sakkola-juhlat ovat eräs
rengas karjalaisuuden pitkässä ket-
jussa. Vahvistakaamme näitä ren-
kaita ja solmikaamme niitä jatku-
vasti lisää. Näin omalta osaltamme
kukin lujitamme tämän maan, meil-
le kaikille yhteisen Suomen, tulevai-
suuden kivijalkaa.

numerossa. Kunniavartio sankari-
haudalla: Ari Kivioja ja Marjut Lo-
ponen, Karjalaan jääneiden vaina-
jien muistomerkillä: Martti Äikäs
ja Irja Linqvist os. Loponen. Suo-
men lippua kantoi Unto Loponen,
lippuvartiot Satu Iivonen ja Taru Ii-
vonen. Karjalaseuran lipunkantaja
Vilho Äikäs, lippuvartiot Anneli
Äikäs ja Anneli Hyvärinen. Kukka-
laitteiden laskijat Sankarihaudalla
Olavi ja Marjatta Loponen ja Kar-
jalaan jääneiden vainajien muisto-
merkillä Eenokki ja Liisa Loponen.

Päiväjuhla Korkeakosken palloi-
luhallissa.

Aluksi esitti Juupajoen Maamies-
seuran soittokunta torvimusiikkia.
Marjut Loponen, Satu ja Taru Iivo-
nen lauloivat Kalevalalaisen laulu-

tervehdyksen vieraalle. Pentti Pärs-
sisen tervehdyspuhe on tässä Suvan-
non Seudussa.

Juupajoen ”Satakieli” Kirsti
Anttila esitti laulut: Pai pai paita-
ressu, Karjalan kunnailla, ja Kale-
valasta laulun Louhi kehuu tyttärel-
leen Väinämöisen suuruutta. Kirsti
Anttila on musiikkiopiskelija.

A. Aavan runoja lausui Heli Lahi-
ti: Muuttui minulta mieli. — Satu
näiltä vuosilta. — Säkeitä heimolle-
ni.

Juupajoen kirkkokuoro lauloi
hengellisiä lauluja, johtajana
dir.can Raimo Soikka.

Väliajan ja seurustelutuokion jäl-
keen ohjelma jatkui torvimusiikilla
ja yhteisesti laulettu Karjalaisten
laululla.

Tohtori Johannes Virolaisen juh-
lapuhe on tämän numeron sivuilla.

Kangasalan Karjala-seuran ”Vu-
nukat” esitti tanhua Anneli Kauki-
aisen johdolla.

Viihdekuoro esiintyi, johtajana

Karjalassa on toteutettu tasa-arvoa jo iät ja ajat. Siellä kun naiset
tekivät miestenkin töitä. Hyvinhän tuo kulkee tässäkin Sakkolan
porsas Lempäälän suuntaan.

Tapio Ojala.

Yrjö Raaska jakoi Karjalan Liiton myöntämät ansiomerkit seuraaville henkilöille: Hopeinen Aimo Pasuri. Pronssinen Toini Ersiö, Martta Iivonen, Marjatta Lopenen, Olavi Lopenen, Jenny Pärssinen, Lauri Pekki, Raimo Soikka ja Aimo Virkki.

Piirin myöntämät harrastusmerkit: Satu ja Taru Iivonen, Maija Karjalainen, Aulis Karjalainen, Marjut Lopenen, Hellin Mäkelä ja Elli Telkkä.

Juupajoen kunnan tervehdyksen esitti valtuuston puheenjohtaja Lauri Ylä-Lyly.

Yrjö Raaska kiitti Juupajoen Karjala-seuraa ja juhlatuimikuntaa onnistuneista juhlista ja muistutti Sakkolan sankarivainajien omaisia valokuvien saannin jouduttamisesta Sakkolan historian II painosta varuten.

Juhlien järjestäjät luovuttivat Sakkola-juhlan tunnusmaskotin "emakon porsaineen". Emakko oli sitten viime näkemän kasvanut ja pulskistunut, sekä porsinut.

Aaro Viskari toivotti juhlahan-sen ensivuonna tervetulleeksi Lempäälään. Elli Pulakan hellässä hoi-vassa lähti emakko porsaineen jo nyt kohti Lempäälää.

Lopuksi laulettiin torvien säes-tyksellä Maamme-laulu.

VEIKKO SOKURA
Erikois-
hammasteknikko
TAMPERE
Mäkipääkatu 39—41 II kerros
Puh. 556615

Armas Maasalon syntymästä 100 vuotta

Prof. Armas Toivo Valdemar Maasalo, v:een 1905 Masalin, syntyi 28. 8. 1885 Rautavaaralla ja kuoli 9. 9. 1960 Helsingissä.

Kun isä, Israel Masalin tuli Sakkolan kanttoriksi 1899, kuului perheeseen koulupoika Armas. Silloin ei arvattu, että samaisen nuorukaisen elämäankaari kohoaisi korkealle musiikin taivaalla. Taisipa ammatti tulla tavallaan verenperintönäkin.

Armas Maasalo pääsi ylioppilaaksi Viipurissa 1905, kävi Viipurin lukkar-urkurikoulua ja jatkoi opintojaan Helsingissä. Suoritettuaan fil.kandid. -tutkinnon sekä lopetettuaan musiikkiopintonsa kotimaassa, teki hän opintomatkan Pariisiin 1919—20 ja Saksaan 1921—25. Hän avioitui 1922 viipurilaisen Esterita Maria von Weissenbergin kanssa. Aviosta syntyivät tytär Marjatta ja poika Kai, joka on tullut tunnetuksi musiikkiarvostelijana ja yleisradion musiikkipäällikkönä.

Veisi liiaksi tilaa kuvata tarkasti Armas Maasalon uraa ja elämää. Varsinaisen elämäntyönsä hän on suorittanut Helsingin Kirkkomusiikkiopiston johtajana vuosina 1923—55. Tänä vuonna, jolloin vietetään kirkkomusiikin juhluvuotta, kokoontuvat Armas Maasalon entiset oppilaat muistojen päivään 28. 8. Tuolloin kokoonnutaan Johanneksen kirkkoon klo 12. Juhlaohjelmaa riittää iltamyöhään asti.

Armas Maasalo valittiin H:gin Johanneksen kirkon urkuriksi Oskari Merikannon jälkeen 1926. Eläkkeelle hän jäi tästä virasta 1958. Tämä virka oli arvostettu ja vaativa. Kirkon urut olivat H:gin suurimmat ja itse kirkko mittavien musiikkitapahtumien pitopaikka.

Lähinnä kirkkomusiikkisäveltäjänä Armas Maasalo oli tuottelias. Esimerkkejä: Joulutorio 1945, Missa Brevis 1931, Kantaatti Ihmisen polku 1926, psalmit 45, 42 ja 107, Vuorisaarna kuoroille, liturgille ja uruille. Liturgista musiikkia mm. vespereitä (toki muistamme joka vuonna radiosta kuultavat adventti- ja jouluvesperin) ja johdantovuorolauluja kaikille vuoden juhlapyhille. Lisäksi yksinlauluja, koraaleja ja n. 70 kuorolaulua.

Maasalon julkaisemista teoksista mainittakoon Kirkkomusiikkiopiston 50-vuotishistoriikki, jonka jatkoksi on tekeillä 60-vuotishistoria sekä Koulun musiikkioppi ja Koulun Koraalikirja. Uudet Koraalit 1939, Koraalikirja 1943 ja Koraalivirsikirja 1945, kokoelmat 54 suomal. kansanlaulua ja 17 hengellistä kansanlaulua.

Maasalo toimi usein niin kirkollisten kuin maallistenkin laulujuhlien yleisjohtajana sekä monien laulu- ja sävelkilpailujen palkintolautakunnan jäsenenä. Lisäksi hänellä oli myös useita tärkeitä järjestö- ja luottamustehtäviä. Kuoronjohtajana hän oli tunnustettu. Hän johti mm. Kansalliskuo-roa 1915—49. Oma sävellyskonsertti hänellä oli Helsingissä ja Turussa 1919.

Arvonimet: Director musices 1934 ja prof:n arvo 1947.

On hämmästyttävää, että Armas Maasalo sävelsi tunnetuimmat melodiansa nuoruusvuosinaan alle 30-vuotiaana. "Oi Jeesus lohdutukseeni" on vuodelta 1912, virsi "Tule kanssani, Herra Jeesus" 1913 ja meille niin tutun aidosti joulun tunnelmaa soivan "Hiljaa, hiljaa joulun kellot kajahtaa" 1914. Viimek-

simainittu joululaulu on sävelletty kotona Sakkolassa Patamäen kanttorilassa heinäaikana. Maasalo sai tuolloin käsiinsä lehden, jossa oli Helmi Auvisen vastaava joulurunno. Runo ei jättänyt häntä rauhaan. Se miellytti häntä. Se alkoi hahmottua sävelinä. Verhot ikkunoiden eteen ja tuli kynttilään. Tässä vähäisessä joulun tunnelman mukaelmassa sai sävelensä tuo kauneimpiin kuuluva joululaulumme.

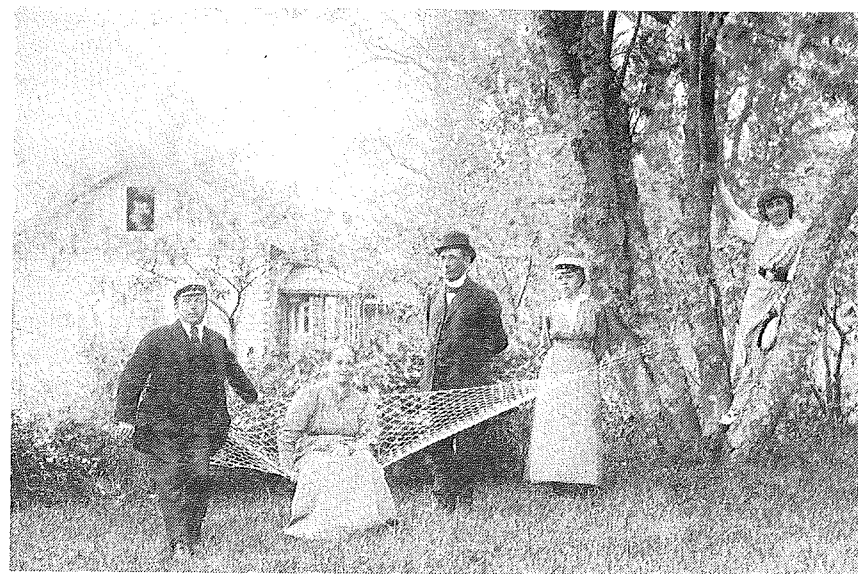
Prof. Maasalolla oli kotonaan Sakkolan kanttorilassa suotuisa elinympäristö kannustamassa uranvalinnan suhteen. Varmaan usein sai myös silloinen kirkkokansa kuulla häntä jumalanpalveluksessa urkurina tai kanttorina isänsä paikalla. Myöhemmin oman perheensä parissa Maasalolla oli myös paras mahdollinen säveltaiteilijan työympäristö. Musiikki oli perheenjäsenien yhteinen harrastus. Prof:n monitahoinen työkenttä saattoi hänet kaikkien kulttuuripiirien kanssa kosketuksiin. Samalla hänen kodistaan muodostui näitä piirejä edus-

tavien henkilöiden kohtausta paikka. Laaja sukulais- ja ystäväpiiri löysi sieltä myös lämmintä ymmärtämystä. Kodissa oli välitön, ystävällinen ja kaikesta turhanaikaisesta vapaa ilmapiiri.

Kun me sakkolalaiset hiljennymme ensi joulun viettoon kodeissam-

me, niin tehkäämme Armas Maasalon "Joulun kelloista" oma joululaulumme ja sytyttäkäämme yksi ylimääräinen kynttilä sen säveltäjän muistoksi. Sen hän on ansainnut. Lapsillekin löytyy häneltä oma jouluvirsi "Tulemme Jeesus pienoi-ses".

Pirkko Tuokko

Armas Maasalo nuorena ylioppilaana vanhempiensa ja siskonsa parissa Sakkolan Patamäellä noin v. 1910.

Muistokirjoitus veljelleni

Kauppias Lauri Ilmari Kuisma syntyi Sakkolan Lupran kylässä 23. 9. 1919 ja kuoli kesäasunnollaan Lempäälässä 5. 7. 1985. Lauri-veljeni sai elää lapsuuden ja nuoruuden talvisotaan asti kotikylässä. Talvisotaan veljeni joutui Is-joukkoihin ja siitä alkoi sotilasaika joka kesti sodan loppuun asti. Tampereesta tuli hänelle kotikaupunki sotien jälkeen. Kauppakoulun käynti, avioliiton solmiminen ja kauppiaan tehtävän avautuminen — siinä elämän eväitä.

Kauppiastehtävän rinnalla veljelläni oli luottamustehtäviä seurakunnassa ja eri järjestöissä.

Hänelle Jumalan sana tuli jo nuoruudessa rakkaaksi ja janoa Jumalan tuntemiseen vahvisti Sairalan Evankelisessa Kansanopistossa vuosina 1937—38 opiskelu.

Tampereella hän asui suurimman osan ajastaan Viinikan seurakunnan alueella. Kotikirkon jumalanpalvelus oli tullut rakkaaksi. Luottamustehtäviä ja vastuuta vuosien myötä karttui. Evankelinen herä-

tysliike ja sen toiminta veljelleni oli rakasta nuoruudesta alkaen. Luther-talo Tampereella ja siinä tapahtuva toiminta sai Lauri-veljestä uskollisen ystävän.

Lastenkoti Kalliolan johtokunnassa hän oli jäsenenä noin 30 vuotta. Monia muita luottamustehtäviä elämän varrella kerääntyi, joissa sai olla mukana antamassa ja saamassa.

Veljeni sydän alkoi antaa väsymisen merkkejä, joten kovasti voimia kysyvä kauppaliikkeen hoito oli vähitellen lopetettava. Lääkärin mielestä oli vielä monia vuosia elin aikaa, mutta toisin oli Taivaallinen Isä päivien luvun määrännyt. Perjantaina noin klo 14, kesken puhelun sydän pysähtyi ja elämä tässä ajassa oli päättynyt.

Kalevankankaan suuri siunauskappeli täyttyi saattoväestä lauantaina 5 päivänä heinäkuuta, jolloin kotiseurakunnan kirkkoherra Heikki Haapaniemi suoritti siunausjumanpalveluksen.

Me saimme kantaa Lauri-veljen ruumiin haudanlepoon sankarivainajien muistomerkille vievän polun varteen, jota polkua usein veljeni ja Sakkolan rintamaveljien kanssa usein olemme saaneet astella.

Muistotilaisuus ja seurat pidettiin Nekalan seurakuntatalossa. Kirkkoherra Haapaniemi suuremmoisella lämmöllä johti muistotilaisuutta.

Monia muistopuheita pidettiin ja runsaasti oli yhteislaulua, yksinlaulua ja soittoesityksiä.

Runsas ystäväjoukko muisti addresssein ja lähetystyölle menevän muistorahaston kautta Lauri-veljeni muistoa.

Muistotilaisuus oli toivon ja kiitoksen kirkastama. Meillä on elämän ja ylösnousemuksen toivo. Raamatun sana vakuuttaa: ”Jotka Herraan uskossa turvaavat he eivät kuole, vaan elävät iankaikkisesti”.

Meillä oli kiitosmieltä siitä, että Jumala oli johdattanut ja siunannut runsaasti poislähtenyttä ja hänen

perhettään. Hilkka-vaimo ja neljä lasta perheineen saavat jatkaa matkaansa hyvän ja rakastavan Jumalan hoidossa.

Ilmajoen Evankeliumijuhlilla saimme olla vielä veljeni kanssa yhdessä armosanan äärellä. Juhlien tunnus oli: ”Meillä on lunastus.” Samat sanat ovat opistomme merkissä ja sitä merkkiä hän kantoi takkinsa rinnassa, siksi saamme uskoa, että se elämän lahja oli myös sydämemme aarteena. Lauri-veljeni elämää ja poislähtöä ajatellen muistelen opistomme tunnuslaulun, Siionin Kannel. 199:5 sanoin: ”Siks Sun veres arvoa kiitellä mielin, vaikk’ kuoleva kieleni kankea on. Mut kerran se taipuu, ja niin tuhatkielin Sen kiitos taivaassa loppumaton.”

Toivossa Eero-veli

Kuolleita

Eliisa N a s k a l i, o.s. Kurikka, syntyi 19. 8. 1897 Sakkolassa, pääsi toivomaansa lepoon 26. 6. 1985 Huittisissa. Siunaustilaisuus Huittisten kirkossa 6. 7. 1985. Siunauksen toimitti pastori Simo Laitila. Muistotilaisuus seurakuntakeskuksessa. Lähiomaiset, sukulaiset, ystävät ja naapurit muistivat Eliisaa puheina ja virsin. Kaunis kukkakumpu jäi muistoksi äidistä ja mummosta. Entinen kotikylä Sakkolassa oli Luprikkala.

Jalmari M e t s o syntyi 23. 3. 1904 Metsäpirtissä, kuoli 29. 6. 1985 Lempäälässä. Kotikylä Sakkolassa oli Kiviniemi.

Huugo Johannes K u i s m a syntyi 12. 8. 1909 Sakkolassa, kuoli 15. 5. 1985 Punkalaitumella. Kotipaikka Sakkolassa oli Valkjärvi Hakonotko.

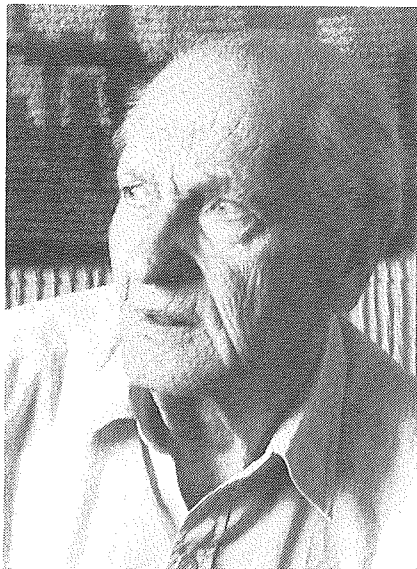
Viljami T a t t i syntyi 16. 3. 1906 Sakkolan Riiskassa, kuoli 12. 2. 1985 Urjalassa. Vaimonsa Sylvi

Katri Tatti, o.s. Lamppu, syntyi 18. 7. 1916, kuollut pari vuotta aikaisemmin.

Alma R a j a l a, o.s. Kallonen, kuoli Canadassa Vancouverissa 27. 6. 1985. Hän oli syntynyt 22. 3. 1903 Sakkolan Keljassa. Canadaan hän muutti siirtolaiseksi vuonna 1928.

Kotimaassa hän kävi kaksi kertaa, vuonna 1960 miehensä kanssa. Toisen kerran vuonna 1974 tyttäriin. Viimeiset vuotensa Canadassa hän vietti Amerikan Suomalaisen lepokodissa.

Viljam S u i k k a n e n kuoli Seinäjoella 9. 7. 1985 E-P:n Keskussairaalaassa. Hän syntyi 6. 9. 1906 Sakkolan Petäjärvellä. Sotien

Sakkolan pitäjän Rökkylän kylästä kotoisin olevat Huuska-suvun viimeiset elossa olevat, josta kuva. Istumme sohvalla Vieno, Helmi ja Hilkka, viettäessämme Helmi-sisaren 70-vuotispäivää. Psalmi 77 jae 6.

Minä ajattelen muinaisia päiviä, ammuin menneitä vuosia. Ajattelen Rökkylän kylää, kotikylääni.

Ajattelen lapsuuden leikkejä. Ajattelen nuoruusvuosia, rakkaassa kodissani viettämää aikaa.

Ajattelen maisemia. Koko kylääni, talo talolta...

Seisahdun merkipaalulle, ottaen ajatuksen sieltä, toisen täältä. Teetkö sinä samoin, joka luet tätä kirjoitustani, oletko mukana ajatussissani kotikylässäni?

Merkipäivä oli suuri juhla tähän ikään ehtien. Nyt alkaa vanhuus. Kuljen yksinäisen ihmisen tietä, etsien päiviini valoa ja lähimmäisen ihmisen rakkautta.

jälkeen hän asettui asumaan Vesilahden Kaakilaan, josta muutti leskeksi jäätyään tyttärensä perheen pariin Ilmajolle.

Väinö V u l l i syntyi 30. 3. 1905 Sakkolan Rökkylässä, kuoli 26. 6. 1985 Kurikan terveyskeskuksessa. Viimeinen kotipaikka Karjalassa oli Metsäpirtin Lapanainen.

Väinö Johannes L o p o n e n syntyi 26. 7. 1905 Sakkolassa, kuoli 20. 7. 1985 Vilppulassa. Viimeinen kotipaikka Karjalassa Vuokselan Uusikylä.

Tauno Johannes K a r o n e n syntyi 20. 7. 1913 Sakkolassa, kuoli 10. 6. 1985 TaYKS:ssa. Kotikylä Sakkolassa Rökkylä.

Toivo Johannes N a s k a l i syntyi 6. 1. 1914 Sakkolassa, kuoli 6. 7. 1985 Hämeenlinnassa.

Väinö N y k ä n e n syntyi 6. 1. 1914 Sakkolan Lapinlahdessa, kuoli 2. 8. 1985 Punkalaitumella. Hän avusti kirjoituksilla Suvannon Seutua.

Asun yksin Tampereella. Käyn kirkon tilaisuuksissa.

Minulla on neljä tytärtä ja yhdeksän lastenlasta. Nyt viides kirjoitti ylioppilaaksi, joka on toisaalla tässä lehdessä. Olen tyytyväinen tähän

yksinolooni. Jokaisesta päivästä kiitän Taivaan Isää ja päivästä jotka saan vielä elää.

Helmi Sirkiä
Pellervonk. 26 B 61
Tampere

Vuosia täyttäneitä

Itse Iivari-isäntä viulun vinkijän viritti. Soitteli soreat soitot, kaikki laulut karjalaiset, purpurinkin purahutti, kakunassin kapsahutti.

Ei ole vielä kukaan Iivarin viulu vaiennut. Päivittäin hän soittaa itsensä iloksi ja kahvitauon aikana viihdyttää vanhainkodin asukkaita vointinsa antamin rajoituksin. Hän täytti 80 vuotta 19. 8. 1985 täällä Viialassa. Hän on ollut kolmisen vuotta vanhainkodissa. Hyvin tuntuu viihtyvän. Hänellä on oma viihtyisä yksiö kaikkine mukavuuksineen asuttavana. On ystävälliset ja hyvät hoitajat. Apu on aina lähellä. Vointi on kohtalainen. Tosin kuulo ja näkö ovat heikentyneet, ei näe nuotteja lukea. ”Mie soita ulkomuistist”, sanoo Iivari sakkolalaisella murteellaan ja hymyilee... Näinkin voi sanoa, kun on taito tal-

Oltihin kotona ennen, Kiviniemen kylässä soitettiin, laulettiin, piettiin ilosta mieltä.

lella. Vanha sananlasku sanoo: — Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa. Pitää tässäkin paikkansa.

— A.L.

Suvannon Seutu onnittelee ja kiittää entistä päätoimittajaansa Iivari Karpanmäkeä. Toivotamme leppoisia eläkepäiviä!

90 VUOTTA täytti 13. 7. 1985 Emilia Selma H a v i a, o.s. Kugren, Nokialla. Hänen syntymäpaikkansa on Kovno Latvian Kuurinmaalla. Kotipaikka Karjalassa oli Sakkolan Kiviniemi.

85 VUOTTA täytti 8. 7. 1985 Hilda Malviina S o r s a, o.s. Kekki, Imatran Linnankoskella. Entinen kotikylä oli Sakkolan Haparainen.

80 VUOTTA täytti 15. 7. 1985 Anna K i n n a r i, o.s. Hallikainen, Lempäälässä. Hänen kotikylänsä oli Sakkolan Kirkonkylä.

80 VUOTTA täytti 20. 6. 1985 Alma V u o r i n e n, o.s. Luostarinen, Punkalaitumella. Hänen syntymäkylänsä oli Sakkolan Ojaniemi ja viimeinen kotikylä Sakkolan Valkjärven Hakonotko.

80 VUOTTA täytti 1. 9. 1985 Väinö H o l t t i n e n Viialassa. Sakkolassa oli Haitermaan kylässä hänen kotinsa ja maanviljelys oli ammatti. Syntymäpitäjä oli Valkjärvi.

75 VUOTTA täytti 4. 8. 1985 Aino H o k k a n e n, o.s. Luostari-
nen. Nykyinen asuinpaikka Lac La Hache b.c. Canada. Karjalassa syntymäkylä oli Sakkolan Ojaniemi.

70 VUOTTA täytti 31. 7. 1985 Frans Leo O i l i l a Vääksyssä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi.

70 VUOTTA täytti 4. 8. 1985 Lauri H a k u l i n e n Vesilahden Jokioisten kylässä. Entinen kotikylä Sakkolan Hovinkylä.

70 VUOTTA täytti 22. 6. 1985 Helmi S i r k i ä, o.s. Huuska, Tampereella. Entinen kotikylä Sakkolan Röykkylä.

70 VUOTTA täytti 19. 8. 1985 Erkki K u p a r i n e n Vesilahden Kirkonkylässä. Hänen syntymäkylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi.

60 VUOTTA täytti 24. 4. 1985 27. 4. 1985 Eila Tyyne H e n r i k s s o n Tampereella, Marjatta II:sa. Entinen kotikylä Sakkolan Viiksanlahti.

60 VUOTTA täytti 31. 5. 1985 autoilija Aapro Ukkonen Helsingin Pakilassa. Aapro on syntynyt Sakkolan Sipilänmäellä, mutta lapsuus ja nuoruusvuodet hän joutui viettämään Sakkolan Kasarmilassa.

50 VUOTTA täyttää 10. 9. 1985 Leo Olavi Matti P o h j a l a i n e n Nokialla. Entinen kotikylä Sakkolan Kiviniemi.

AULIS AIRTO 60 VUOTTA

Valokuvateknikko Aulis Airtto (ent. Naskali) täytti 60 vuotta 23. 8. -85 Helsingissä.

Hänen syntymäkylänsä ja myös viimeinen kotikylänsä Sakkolassa oli Haitermaa. Hän ehti jo syntymäkunnaillaan olla työelämässä, nimittäin harjoittelijana Räisälän osuuskaupan Särkisalon myymälässä 1939 ja myyjänä Sakkolan osuuskaupan Kasarmilassa.

Sotaan hän osallistui JR 58:n joukoissa, ja oli mukana Karjalan Kannaksen viivytystaisteluissa ja asemasodassa kiväärimiehenä.

Palveltuaan lähes 42 vuotta valtiota, hän jää nyt eläkkeelle Pääesikunnan kopiolaitoksen esimiehen tehtävästä. Sotilasarvoltaan hän on vääpeli.

Hänelle on myönnetty 10 D mr; jsmm; SVR m 1 kr; SLR; Puolustusvoimain hopeinen ansiomerkki sekä valtion virka-ansiomerkki. Samoin Karjalan Liiton pronssinen ja hopeinen ansiomerkki.

Aulis Airtto on osallistunut aktiivisesti yhteiskunnallisiin toimintoihin. Hän on ollut Helsingin kaupungin varavaltuutettu vuosina 1981—84 sekä jäsen Pääkaupunki-

seudun Yhteistyökomiteassa (YTV:ssä) sekä jäsenenä useissa kunnallisissa ja alueellisissa toimikunnissa ja neuvostoissa.

Aktiivisesti hän on osallistunut entisen kotiseudun muistojen vaalimiseen. Sakkola-seuran perustavaan kokoukseen hän osallistui vuonna 1962 ja on sen jälkeen toiminut seuran johtokunnassa vuodesta 1972. Nykyään hän on seuran varapuheenjohtaja ja tiedotussihteeri.

Esimerkillään hän on innostanut vaimonsa Irman (os. Hakkarainen ja synt. Viipurin mlk:sa) osallistumaan karjalaseurojen toimintaan. Nykyisin vaimo on Sakkola-seuran sihteeri. Heillä on kolme lasta Antti (20), Anu (19) ja Mikko (12). Jotka hekin ovat uskollisia "sakkolalaisia".

Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseuran Elojuhlat

Pidetään Martti Karosen maatilalla Tampereen Messukylässä lauantaina syyskuun 14 päivänä klo 14. Seuran toimialueeseen kuuluvat kyläläiset Sipilänmäeltä, Karholasta ja Luprikkalasta. Tervetuloa joukolla muistelemaan niitä entisiä "hyviä aikoja". Tarkista juhlapaikka Tampereen puhelinluettelon karttasivulta no 8!

Johtokunta

SUKU-TUTKIMUKSET

— luotettavasti
— nopeasti
— asiantuntemuksella

Savo-Karjalan Suku-
tutkimustoimisto

PL 287, 50101 MIKKELI
Puh. (955) 363 792, 362 422
myös ilt.

Häklin sisarukset

Punkalaitumen lukiossa ovat kaikki Häklin sisarukset suorittaneet ylioppilastutkinnon. Erkki -79,

Jorma ja Esko -82, Irma ja Marja -84 ja Pekko -85.

Kuvassa vasemmalta Pekko, Jorma, Irma, Erkki, Marja ja Esko. Äiti Maire Häkli, o.s. Saksanen, on syntynyt Sakkolan Riiskassa. Isä Eino Häkli on syntynyt Kurkijoen Ihojärven kylässä.

Uusia ylioppilaita

Raision lukio: Marianna Pappinen. Vanhemmat Saara ja Jorma Pappinen Sakkolan Lapinlahti.

Tampereen Kaarilan lukio: Tiina Hakoaho. Iso-äiti Helmi Sirkiä, o.s. Huuska, Sakkolan Röykkylä.

Punkalaitumen lukio: Jaana Virtanen. Vanhemmat Aune ja Juhani Virtanen. Äiti syntynyt Sakkolan Lapinlahdessa.

Urjalan lukio: Brita Kaarina Suokas. Vanhemmat Marjatta ja Antti Suokas. Isä Antti syntynyt Sakkolan Kaarnajoella. Antin vanhemmat Loviisa ja Heikki Suokas.

Puheterapeutiksi valmistui

Jyväskylän Yliopistosta 7. 6. -85 Eija Helena Rytty Vantaalta. Ylioppilaaksi hän kirjoitti v. -78 Simonkyllän lukiosta ja hum.kand. tutkinon suoritti Helsingin Yliopistossa v. -84. Vanhemmat Elvi ja Aarre Rytty. Isän ja isovanhempien Hellin ja Kaino Rytyn entinen kotipaikka Sakkolan Hovinkylä.

Avioliittoon vihittiin

Kanadassa Huntsville'n Yhdistyneessä kirkossa Ella Langdon ja Roy Pelkinen. Roy on Lauri Pelkinen pojan Pentin poika, Sakkolan Kiviniemeläisiä.

Putkiliike P Nuora Ky

37560 KULJU
puh. 676 100

Valokuva Kiuruista. Kuvassa ovat: Aukusti 83 keskellä, Aaro 50 oikealla, Ilpo 27 vasemmalla ja Henri Aaron sylissä. Suku on lähtöisin Sakkolan Haitermaan kylästä.

Sakkolalaisten sankarivainajien omaisille!

Toimittakaa sankarivainajien valokuvat heti Sakkolan historian toisen painoksen kuvitukseksi.

Vastaanottavat:

Yrjö Raaska Mantere 37500 Lempäälä ja
Suvannon Seudun toimitus 37370 Narva

- Passikuvat heti — otamme myös valokopiot
- Nopea filminkehityspalvelu, jopa tunnissa
- Laaja tarvevalikoima: Kamerat, projektorit, filmit, kehykset
- Valokuvaaja tilattavissa eri tilaisuuksiin, studiokuvauksia

Lempäälän Kuva ja Tarvike
om. Tapio Kuisma, Sirvalahti P. 751 659

Toimituksen Terveisiä Sudbury'stä tuoli

Jälleen juhlat juhlittu ja vuodeksi heitetty pillit pussiin. Hyvät oli juhlat. Lähes kaikki puheet on sanasta sanaan sisällytetty tähän numeroon. Juhlapuheesta on tosin vain kirjoitettu otettu mukaan. Juhlapuhja lausaheli myös paperin ulkopuolelta suuria viisauksia: On sanottu, että karjalaiset juhlivat kehuakseen itseään? Niihän myö tehää, mut toiset heimot kehuuut itsijää iha tosissaa...

Mei naiset peittiin kaik talo pape-rit maasissää maitokannuu ja sielhä ne olliit ko mäntii...

Tähän numeroon on löytynyt kirjoituksia, ehkä seuraavakin täytty, mutta joulunumero on lähes tyhjä, vain pari liuskaa on sitä varten säästetty. Joten jouluaiheet marraskuun alkuun mennessä, että saamme joulunumeron ennen joulukiireitä postin hoitoon.

Hartauskirjoituksista esimerkiksi on huutava puute. Kyläkokoon- tusten selostukset jäävät no 7:n, jospa siihen ehtisi valokuviakin mukaan.

Tätä numeroa painaa kiire vauhtiin, jos ei Sakkola-juhlan kuvia näy, ne on silloin myöhässä ehtiäkseen tähän lehteen.

Joka kekkereissä "tytöt" suha- jaa, että "tuo Viljo ei sit uo muut- tunt yhtä..." "Iha sama näköne olj jo lapsen..." Ja kun kymme- nen vuotta sitten pataljoonan juh- lissa sotakaverit väittivät samaa... Selvittääkää nyt viisaat moititaan minun yläpäättä vai onko kaikki ke- humista — vai vanhan miehen höp- säyttämistä... Otetaan huumori- mielellä.

Lumihiutaleen muotoisen tiede- keskusrakennuksen kaupungista.

Olin pari päivää Wickströmeillä taas ja tutustumassa lisää tuohon kaivoskaupunkiin. On ihan kuin kävisi Suomessa, niin paljon on suomalaisuutta siellä. Monta kaup- paakin. Leipomo.

Ja nyt Lepokoti on valmistumis- vaiheessa. Komea tulee rakennuk- sesta ja noin 27 eekkeriä on maata rakentaa lisää ja tehdä puistoja.

Ikävä uutinen on, että maan lah- joittaja Korpela kuoli. Ei ehtinyt nähdä unelmaansa toteutuneena. Kovin kaunis muisto jäi jälkipolvil- le.

Tarpeellinen oli Lepokoti, sillä asukkaita on jo melkein joka huo- neustoon. Pääsevät muuttamaan jo elokuussa.

Vuosia sitten ei Sudbury ollut niin vihreä kuin nyt. Korkea savu- piippu lennättää saasteen nyt yläil- moihin kauas ympäristöön. Sireenit

ja lumipallot olivat parhaassa ku- koistuksessa siellä käydessäni. Hel- vin ja Veikon keittiörappujen edes- sä iso sireeni tunkeutui melkein si- sälle ja tuoksui kovin voimakkaasti. Heidän kotinsa on rauhallisessa paikassa. Katu päättyy heidän ta- lonsa kohdalla. Takana on kallio. Eipä ole ohikulkevaa liikennettä.

Ajelimme kaupungilla, mutta vietimme myös muistohetkiä katsel- len valokuvia. Ja niitä on paljon ai- na Petäjärven ajoilta. Moni kuva olisi arvokas lisä Seutuunkin. Ensi- kerraksi Helvi lupasi varustaa mi- nulle sellaisia kaukaisilta ajoilta kun vanhuksetkin olivat elossa ja muitakin kyläläisiä, joista jo monet ovat siirtyneet ikuisuuteen.

Toivottavasti taas lähitulevaisuu- dessa saan tehdä uuden vierailun Wickströmien kauniiseen kotiin.

Kiitän vieraanvaraisuudesta.

Klaudia Pelkinen 1985

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI PUH. (935) 81204

VALMISTAMME M.M:

TERÄSRAKENTEITA, OVIA JA IKKUNOITA
ALUMIINISIA OVIA JA IKKUNOITA
KORISTETAKOTÖITÄ

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pienkonekorjaamo

NUORA-MOTOR

Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Suomen puolesta

— Tule vaan. Tutustutaan samalla maisemaan.

Ranta oli vapaa vieraasta väestä. Puolijoukkue palasi majapaikkaansa. Ja Huuska taas levitti karttansa hiekalle, tarkastaa kompassisuunnan ja aloittaa maantietotunnin. Toiset saavat korjata selostusta jos huomaavat virheen.

— Katsokaa pojat. Nyt ollaan tässä Rajakontu-kirjaimen u:n kohdalla rannalla. Tuolla, tuossa noin on Tuulosjoki. Tuolla Aunus. Ja kauempana Syvärin joensuu. Sitten tuossa suunnassa, se ei tosin tähän

näy, kun Laatokka on iso järvi, on talvisodan hirveä paikka Taipale...

— Mene Eino hakemaan koko joukkue tänne! Täällä on kaikki niin kaunista. Sano samalla Yläton lähelle, että missä olemme, että tietävät. Suonpää jatkaa:

— Tuossa suunnassa Taipaleen-joki purkaa Saimaan vesiä Laatokkaan... Suvannossa olemme me sakkolalaiset monesti uida porskuttelleet ja samoja vesiä nämä ovat. Maantieto ei enää tunnu kiinnostavan,

sillä on rauhallista ja luonto kauneimmillaan, Lunkulassakin on taistelu vaiennut.

— Lähdetään taas uimaan, kerkeää Aleksi sanomaan ja lähtö on yksimielinen. Puserot ja muut vaatteet "lentelevät" oksille iltauringon loisteseen ja pian on paljon miestä meressä. Nyt saadaan uida rauhassa vaikka eilen vähän hätyytteli, vaiko lieene peloitellut? Ei vaan uimista kesken jätetty. Uinnin jälkeen on joukko taas pirteä palatuaan teltoilleen. Vettä haetaan kenttäkeittiöltä ja korvikkeet kiehuvat keppien nenissä. Korvikkeen juonnin jälkeen painutaan teltoihin ja uni voittaa toisen toisensa jälkeen.

Sananparsia

Siellä on hyvä, missä ei meitä ole.
Kun kuljet tunnolla puhtahalla,
on helppo nukkua nurmenalla.
Kuu kiurusta kesään, puoli kuuta peipposesta,
västäräkistä vähäsen, pääskyselä ei päivääkään.
Sellainen poika on ilkeä noita,
joka ei tyttöä suudella koita!?
Ei savua ilman tulta.
Niin on iloisella päällä kuin kissa liukkaalla jäällä.
Hyvä pappi puhuu itsestään.
Ei velka märkäne.
Jaettu ilo on kaksinkertainen ilo.
Kaksin aina kaunihimpi,
Kaksin aidan seipäätkin.
Loppu hyvä, kaikki hyvä.
Tyhjat tynnyrit kumisevat eniten.
Lapsettomalta jää hattu kannon päälle.
Vierivä kivi ei kasva sammalta.
Poissa hyvä, kotona paras.
Maan mustimmassa mullassa kasvavat kauneimmat kukkaset.
Tyynessä vedessä kala kutee.
Ei itku auta markkinoilla, voimaa olla pitää.
Rohkea rokan syö, kaino ei saa kaaliikkaa.
Aamunhetki kullan kallis.

Lokakuun päivänsini

Pienen talon portaikolla
kukkii vielä päivänsini.
Se kiertää, kaartaa pylvästä,
katonrajaa kaunistaa
sadoin sinikelloin
joka aamu uudestaan.
Salaa kurkkii ikkunaan.
Etsii hahmoa kylväjän!
Missä olet kylväjän?
On kauan siitä
kun sun viimeksi näin.
Missä ovat pojan ressut?
Missä pienen vauvan kehä?
Jossa leikki nuorin heistä.
Miksi kaikki otti eron meistä?
Miksi eivät riennä katsomaan
kun kilvan auomme nuppujamme
ilahduttaaksemme hoitajaamme
joka meille armon antoi
päästä multa näyttämään
mitä pieni siemen
pitää kätöksän!

KLAUDIA 1962

Kronikka Punkalaitumen sakkolalaisten matkasta

Lähti sakkolalaiset retkelle jälleen, josta muistiin merkitsen tälleen: Oli autossa tilaa vielä monelle — mutta eipä ehtineet lähteä retkelle. Aarne aluksi: "Päivää", lausahti ja kyytiin tervetulleeksi toivotti.

Kun Viialaan sitten saavuttiin, sieltä tyttöjä kyytiin löydettiin. Monen Tampereen sillan alla Aarne kehoitti pitää päätä matalammalla... Orivedellä sai laskea laulellen, tahi kaverin ääntä kuunnellen.

Kirkkoon ehdittiin sopivasti, päästiin sisään, istumaan asti. Pappi puhui rauhan puolesta, lahkojen tuottamasta huolesta. Huomionosoitus muistomerkillä. Aulis puhui sanoilla herkillä.

Siirtyminen juhlapaikalle joustavaa, seurustelu, ruokailu mukavan luistavaa. Soittokunta marssin kajahutti. Pentti kuulutuksella juhlan aloitti. Kalevalaisella tervehdyksellä kiitti meitä, Sakkola-juhlaan tänään ehtineitä.

Sakkolan kihupyhistä sanat alotti ja perinnettä pitkään valotti. "On juhlaa pidetty 38:n kertaa, perinne jolla ei vertaa..." Tervetulleeksi kaikki toivotti, Juhlien hyväksi toimineet kiitteli.

Juhlan "satakieli" Kirsti Anttila, lauloi hienosti kolme laulua. Aavan runoutta Heli Lahti tulkitsi. Runot sakkolalaisten omiksi julisti. — Lausunta on niin hienoa hommaa, että minun pitäis ottaa kirjoitus lommaa?

Kirkkokuoro oli esiintymässä myös, he ovatkin hyvät tuossa laulutyös —. Väliaika, seurustelua ja ruokailua. Kuulumiset, kyselyt: "Uot sie" -huokailua.

Torvisoitto taas ohjelman alotti, Karjalaisten laulua yhdessä laulatti. Juhlapuhuja Johannes Virolainen, "Heimopäällikkö", tunnettu karjalainen. Omaa heimoaan rohkaisi ja kiitteli. Huumorilla myös myötätuntoa niitteli.

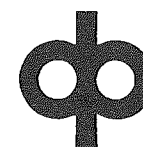
"Karjalainen kehuu itseään leikki kielellä, toiset kehuu itseään tosi mielellä?" — Kiitollisuuteen heimoveljiä kehotti, kun muun maailman murheita valotti. "Alkuun oli meilläkin vaikeuksia, väärinkäsityksiä ja muita haikeuksia..."

"Kun taas arkiset hommat alkaa, vahvistakaa myös karjalaisuuden kivijalkaa." Voi tuota lapsuuden viehettä, kun tanhuttiin, heiteltiin lievetä... Oli Kangasalta kaikki kotoisin. Anneli Kaukinen johti selvin sävelin.

Kuulimme jälleen laulua: Viihdekuoron Kesäillan valssia. Kunnan edustaja tervehdyksen toi, Karjalaisten toimintaa puntaroi. Viittasivat toiminnan hintaan, antoivat toimineille mitalin rintaan.

Virolaiselle viiri, kaksi porsasta. Säätiö kiitteli hyvästä juhlasta. "Emakko" matkasi Lempäälään jo seuraavia juhlaa viettämään. Pärssinen juhlan lopetti. Maamme-lauluun yhtymään kehoitti.

Piirteli Pekon Alen Helmin aviomies

**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

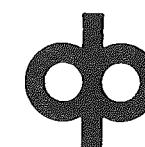
voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

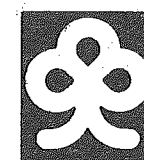
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931-739541

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

joustavaa
pankkipalvelua

Tampereen Aluesäästöpankki

auttaa — neuvoo — palvelee

LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ
OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 751886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1985 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 40 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
vakinaisista ilmoituksista alen-
nus.

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 Narva. Puhelin
(931) 734 843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 Narva. Käyttötilin nume-
ro 551105-42772.

Vastaava toimittaja Viljo Puron-
taa.

Toimituskunta Helmi Uosukai-
nen, Uuno Pulakka, Eero Kop-
panen ja Väinö Kekki.